A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2018. szeptember 20.* [i]

„Fellebbezés – Állami támogatások – Digitális televíziózás – A digitális földfelszíni televíziózásnak a Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha (Kasztília-La Mancha autonóm közösség, Spanyolország) távolabbi és kevésbé urbanizált területein történő kiépítéséhez nyújtott támogatás – Digitális földfelszíni televíziós platformok üzemeltetőinek nyújtott támogatások – A támogatási intézkedéseket a belső piaccal részben összeegyeztethetetlennek nyilvánító határozat – Az »állami támogatás« fogalma – Előny – Általános gazdasági érdekű szolgáltatás – Meghatározás – A tagállamok mérlegelési mozgástere”

A C-114/17. P. sz. ügyben,

a **Spanyol Királyság** (képviseli: M. J. García-Valdecasas Dorrego, meghatalmazotti minőségben)

fellebbezőnek,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: E. Gippini Fournier, B. Stromsky és P. Němečková, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2017. március 3-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, C. Vajda, Juhász E., K. Jürimäe (előadó) és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: L. Carrasco Marco tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. március 7-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2018. május 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: spanyol.

## Ítéletet

1 Fellebbezésével a Spanyol Királyság az Európai Unió Törvényszéke 2016. december 15-i Spanyolország kontra Bizottság ítéletének (T-808/14, a továbbiakban: megtámadott ítélet, nem tették közzé, EU:T:2016:734) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította a Kasztília-La Mancha hatóságai által a digitális földfelszíni televíziózás távoli és kevésbé urbanizált területeken történő kiépítésére nyújtott SA.27408 (C 24/10 [korábbi NN 37/10, korábbi CP 19/09]) sz. állami támogatásról szóló, 2014. október 1-jei C(2014) 6846 final bizottsági határozat megsemmisítése iránt a Spanyol Királyság által előterjesztett keresetet.

## Jogi háttér

2 A Törvényszék eljárási szabályzata „Új jogalapok” című 84. cikkének a megtámadott ítélet elfogadásához vezető eljárásra alkalmazandó változata (a továbbiakban: a Törvényszék eljárási szabályzata) kimondja:

„(1) Az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel.

(2) Szükség esetén az új jogalapokat a második beadványváltás során kell felhozni, és ekként kell megjelölni. Ha az új jogalapok felhozatalát indokoló jogi vagy ténybeli helyzet a második beadványváltást vagy azt követően válik ismertté, hogy a Törvényszék úgy határozott, hogy nem engedélyez második beadványváltást, az érintett felperes vagy alperes köteles az új jogalapokat haladéktalanul felhozni, amint e helyzetről tudomást szerez.

(3) A Törvényszék által az új jogalapok elfogadhatóságának tárgyában meghozandó határozat sérelme nélkül az elnök a többi félnek lehetőséget biztosít e jogalapok megválaszolására.”

3 E szabályzat „A keresetlevél kiigazítása” című 86. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha a megsemmisíteni kért jogi aktus helyébe azonos tárgyú másik jogi aktus lép, vagy azt módosítja, a felperes az eljárás szóbeli szakaszának befejezését, illetve a Törvényszék azon határozatát megelőzően, hogy az eljárás szóbeli szakaszának mellőzésével határozzon, ezen új körülmény figyelembevétele érdekében kiigazíthatja a keresetlevelet.

(2) A keresetlevél kiigazítását külön iratban és az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdése szerinti azon határidőn belül kell elvégezni, amelyen belül a keresetlevél kiigazítását indokoló jogi aktus megsemmisítése kérhető.

[…]

(4) A kiigazítási beadvány tartalmazza a következőket:

a) a kiigazított kereseti kérelmek;

b) szükség esetén a kiigazított jogalapok és érvek;

c) szükség esetén a kereseti kérelmek kiigazításához kapcsolódó bizonyítékok és a bizonyítékok felajánlása.

(5) A kiigazítási beadvánnyal együtt a keresetlevél kiigazítását indokoló jogi aktust is be kell nyújtani. Ha e jogi aktust nem nyújtják be, a hivatalvezető e jogi aktus benyújtására észszerű határidőt állapít meg a felperes számára. Ha a felperes az előírt határidőn belül elmulasztja e hiánypótlást, a Törvényszék határoz arról, hogy e követelmény be nem tartása miatt a keresetlevelet kiigazító beadvány elfogadhatatlan-e.

(6) A Törvényszék által a keresetlevelet kiigazító beadvány elfogadhatóságának tárgyában meghozandó határozat sérelme nélkül az elnök határidőt állapít meg az alperes számára a kiigazítási beadvány megválaszolására.

[…]”

## A jogvita előzményei

4 A jogvita alapját képező tényállást a Törvényszék a megtámadott ítélet 1–24. pontjában fejtette ki. A jelen eljárás érdekében a tényállás a következőképpen foglalható össze.

5 A jelen ügy azon intézkedések sorozatát érinti, amelyeket a spanyol hatóságok az analóg műsorszórásról a digitális műsorszórásra való átállás keretében hajtottak végre Spanyolországban a Comunidad Autónoma de Castilla-La-Manchában (Kasztília-La Mancha autonóm közösség, Spanyolország) (a továbbiakban: szóban forgó intézkedés).

6 A Spanyol Királyság az analóg műsorszórásról a digitális műsorszórásra való áttérés folyamatának az elősegítéséhez szükséges szabályozási keretet, többek között a 2005. június 14-i Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo (a digitális földfelszíni televíziózás terjedését, a kábeltelevíziózás liberalizációját, valamint a pluralizmus elősegítését célzó sürgős intézkedésekről szóló 10/2005. sz. törvény; a BOE 2005. június 15-i 142. száma, 20562. o.) és a 2005. július 29-i Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre (a digitális földfelszíni televíziózás nemzeti műszaki tervének jóváhagyásáról szóló 944/2005. sz. királyi rendelet; a BOE 2005. július 30-i 181. száma, 27006. o.) kihirdetésével vezette be. E királyi rendelet a nemzeti magán és állami műsorszolgáltatókkal szemben előírta, hogy gondoskodjanak arról, hogy a lakosság 96%-ához, illetve 98%-ához eljusson a digitális földfelszíni televíziózás (a továbbiakban: DTT).

7 Az analóg televíziózásról a DTT-re való átállás lehetővé tétele érdekében a spanyol hatóságok Spanyolország területét három különböző térségre, az „I. térségre”, a „II. térségre”, illetve a „III. térségre” osztották. A jelen ügyben érintett II. térség a spanyol lakosság 2,5%-ára kiterjedő kevésbé urbanizált és távoli területeket foglalja magában. E térségben a műsorszolgáltatók kereskedelmi érdek hiánya miatt nem fektettek be a digitalizálásba, ami a spanyol hatóságokat arra késztette, hogy állami finanszírozást alkalmazzanak.

8 2007 szeptemberében a Consejo de Ministros (miniszterek tanácsa, Spanyolország) elfogadta a DTT-re történő átállás nemzeti tervét, amely célként annak elérését írta elő, hogy a spanyol lakosságnak a DTT-szolgáltatás általi lefedettsége az analóg televíziós szolgáltatás 2007. évi lefedettségéhez legyen hasonló, azaz a lefedettség terjedjen ki az említett lakosság több mint 98%-ára, valamint a Kasztília-La Mancha autonóm közösség lakosságának 99,96%-ára.

9 A DTT vonatkozásában rögzített lefedettségi célok elérése érdekében a spanyol hatóságok állami finanszírozás nyújtását irányozták elő többek között a II. térség, és különösen a Kasztília-La Mancha autonóm közösség e térség által lefedett részeinek földfelszíni digitalizálási folyamat támogatása céljából.

10 2008 februárjában a Ministerio de Industria, Turismo y Comercio (ipari, idegenforgalmi és kereskedelmi minisztérium, Spanyolország, a továbbiakban: MITC) határozatot hozott, amelynek célja a távközlési infrastruktúra fejlesztése, valamint az, hogy a „Plan Avanza” elnevezésű terv keretében meghatározza az információs társadalom fejlesztését célzó intézkedések finanszírozásának feltételeit és a források elosztását. Az e határozat értelmében jóváhagyott költségvetést részben a televíziózásnak a II. térségben való digitalizálására szánták.

11 E digitalizálásra 2008 júliusa és novembere között került sor. Az MITC ezt követően forrásokat csoportosított át az autonóm közösségekhez, amelyek vállalták, hogy saját költségvetési forrásaikból fedezik a művelet fennmaradó költségeit.

12 2008 októberében a miniszterek tanácsa további források biztosítását hagyta jóvá a 2009-es év első felében megvalósítandó digitális átállási projektek keretében a DTT-lefedettség bővítése és kiegészítése céljából.

13 Ezt követően az autonóm közösségek megkezdték a bővítési folyamatot. Ennek keretében közbeszerzési eljárásokat szerveztek, vagy e bővítéssel magánvállalkozásokat bíztak meg. Egyes esetekben az autonóm közösségek a helyi önkormányzatokat bízták meg az említett bővítés végrehajtásával.

14 A spanyol autonóm közösségek többségével szemben a Kasztília-La Mancha autonóm közösség a digitális televíziózás lefedettségének bővítése céljából nem szervezett közbeszerzési eljárásokat. Ezen autonóm közösség hatóságai a 2008. december 2-i Decreto 347/2008 por el que se regula la concesión de subvenciones directas para la ejecución del plan de transición a la televisión digital terrestre en Castilla-La Mancha (Kasztília-La Mancha területén a digitális földfelszíni televíziózásra történő átállás tervének végrehajtására odaítélt közvetlen támogatás szabályozásról szóló 347/2008. sz. rendelet, *Diario Oficial de Castilla-La Mancha*, 250., 2008. december 5., 38834. o.) által meghatározott különleges eljárást alkalmaztak.

15 A 347/2008. sz. rendelet a meglévő műsorszóró központok tulajdonosai számára a digitalizáláshoz szükséges finanszírozás közvetlen kiosztásáról rendelkezett. Amennyiben a műsorszóró központok valamely helyi önkormányzathoz tartoztak, e központok finanszírozásának megszerzése érdekében Kasztília-La Mancha kormányával a helyi önkormányzat kötött megállapodást. A helyi önkormányzatok ezt követően a távközlési szolgáltatóitól megvásárolták a digitális berendezéseket és a berendezések beszerelését, üzemeltetését és karbantartását alvállalkozásba adták e szolgáltatónak. Amennyiben a műsorszóró központok valamely magántávközlési szolgáltatóhoz tartoztak, a berendezkedés digitalizálásához szükséges források megszerzés érdekében e kormánnyal a magántávközlési szolgáltató kötött megállapodást. Amennyiben 20 új műsorszóró kiépítésére volt szükség, 14-et az említett kormány és a helyi önkormányzatok által megkötött megállapodások alapján, 6-ot pedig az ugyanazon kormány és valamely távközlési szolgáltató által megkötött megállapodás alapján építettek ki.

16 Kasztília-La Mancha kormánya finanszírozta a digitális berendezések beszerzését és beépítését, valamint az első két évben valamennyi digitalizált műsorszóró központ üzemeltetését és karbantartását. Így 475 műsorszóró központ a helyi önkormányzatok tulajdonában állt, 141 pedig két távközlési szolgáltató részére, azaz a Telecom CLM és az Abertis Telecom Terrestre SA (a továbbiakban: Abertis) részére odaítélt források tárgyát képezte.

17 2009. január 14-én és május 18-án az Európai Bizottsághoz két panasz érkezett, egyrészt a Radiodifusión Digital SL, helyi távközlési és földfelszíni televíziós szolgáltató, és másrészt a SES Astra SA részéről. E panaszok tárgyát egy állami támogatási program képezte, melyet a spanyol hatóságok fogadtak el a II. térségben az analóg televíziózásról a DTT-re történő átállásról. A panaszosok szerint ezen intézkedés olyan be nem jelentett támogatást tartalmaz, amely alkalmas arra,

hogy torzítsa a földfelszíni műsorszóró platform és a műholdas műsorszóró platform közötti versenyt. Továbbá a Radiodifusión Digital úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés torzítja a nemzeti szolgáltatók és a helyi szolgáltatók közötti versenyt.

18 A Bizottság 2010. szeptember 29-i levelében értesítette a Spanyol Királyságot azon határozatáról, hogy a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatban Kasztília-La Mancha autonóm közösségre vonatkozóan megindítja az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást. A Bizottság ugyanazon a napon értesítette e tagállamot arról, hogy e támogatási programmal kapcsolatosan külön eljárást indít meg Spanyolország teljes területére vonatkozóan, Kasztília-La Mancha autonóm közösség kivételével (HL 2010. C 337., 17. o.).

19 2013. június 19-én a Bizottság elfogadta a Spanyol Királyság által a digitális földfelszíni televíziózás távoli és kevésbé urbanizált területeken történő kiépítésére (Kasztília-La Mancha régión kívül) nyújtott SA.28599 (C-23/2010, [korábbi NN 36/2010, korábbi CP 163/2009]) sz. állami támogatásról szóló 2014/489/EU bizottsági határozatot (HL 2014. L 217., 52. o.).

20 A Bizottság ezt követően elfogadta a C(2014) 6846 final határozatot, amelynek 1. cikkének első bekezdése kimondja, hogy az [EUMSZ] 108. cikk (3) bekezdését megsértve végrehajtott, a földfelszíni televíziós platform szolgáltatói, a Telecom CLM és az Abertisa javára, Kasztília-La Mancha autonóm közösség II. térségében a műsorszóró központok korszerűsítésére, új műsorszóró központok építésére, valamint a digitális szolgáltatások nyújtására, üzemeltetésére és karbantartására odaítélt állami támogatás összeegyeztethetetlen a belső piaccal. E határozat 1. cikkének második bekezdése jogellenesnek és összeegyeztethetetlennek nyilvánítja a műholdvevőknek az e területen a Hispasta SA jeltovábbítása céljából történő beszerelésére odaítélt támogatást.

21 A C(2014) 6846 final határozat 3. cikkének (1) bekezdése értelmében a Bizottság arra kötelezte a Spanyol Királyságot, hogy a Telecom CLM-mel, Abertisszal et Hispasattal fizettesse vissza a szóba forgó intézkedés alapján odaítélt összeegyeztethetetlen támogatást.

22 E határozat indokolásában a Bizottság először is megállapította, hogy a DTT-nek a II. térségben való bővítéséhez nyújtott támogatási program különféle központilag elfogadott jogszabályokon, valamint az MITC és az autonóm közösségek közötti megállapodásokon alapul. A gyakorlatban az autonóm közösségek a spanyol kormány által a DTT bővítésére vonatkozóan kiadott iránymutatásokat alkalmazták.

23 Másodszor, a Bizottság megállapította, hogy a szóban forgó intézkedést az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak kell tekinteni. A Bizottság szerint az Abertis és a Telecom CLM a támogatás közvetlen kedvezményezettjei, amennyiben gazdasági előnyben részesültek azáltal, hogy a saját berendezéseik digitalizálására vagy új műsorszóró központok építésére állami forrásokat kaptak. Ahol a települések hálózatüzemeltetőként jártak el, szintén közvetlenül részesültek e támogatásból. Ezen intézkedés előnye szelektív, mivel csak a földfelszíni platform piacán tevékenykedő vállalkozásokra vonatkozik, és a hálózatüzemeltetőket nem közbeszerzési eljárás alapján, hanem különleges eljárás alapján választják ki. Ezen üzemeltetők közvetlen kiválasztásával az összes lehetséges földfelszíni versenytársat kiszorították a támogatásból. Mivel a műholdas és a földfelszíni platformok egymással versenyeznek, a szóban forgó intézkedés e két platform közötti verseny torzulásához vezet.

24 Harmadszor, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó intézkedés nem tekinthető az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerint a belső piaccal összeegyeztethető állami támogatásnak, annak ellenére sem, hogy ezen intézkedés jól meghatározott közérdekű célkitűzésre irányul, és az érintett piac hiányossága fennáll. A Bizottság nézete szerint az említett intézkedés, mivel nem tartja tiszteletben a technológiai semlegesség elvét, nem arányos, és nem megfelelő eszköz a szabadon fogható csatornák Kasztília-La Mancha autonóm közösségnek a II. térségén belüli lakossági lefedettségének biztosításához.

25 Negyedszer, a Bizottság megállapította, hogy mivel a földfelszíni platform üzemeltetését nem határozták meg kellően egyértelműen közszolgáltatásként, és valamely meghatározott platform üzemeltetőjének e közszolgáltatással való megbízásra vonatkozó jogi aktus nem áll rendelkezésre, a szóban forgó intézkedés nem igazolható az EUMSZ 106. cikk (2) bekezdése alapján.

## A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

26 A Spanyol Királyság a Törvényszék Hivatalához 2014. december 12-én benyújtott keresetlevelével keresetet indított a C(2014) 6846 final határozat megsemmisítése iránt.

27 Keresetének alátámasztása érdekében a Spanyol Királyság öt jogalapra hivatkozott. Az első jogalapot az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének azáltal történő megsértésére alapítja, hogy a Bizottság tévesen állapította meg az állami támogatás fennállását. A másodlagosan előterjesztett második jogalap a szóban forgó intézkedésnek a belső piaccal való összeegyeztethetetlenségére vonatkozott. E jogalap az EUMSZ 106. cikk (2) bekezdésében és az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott engedélyezési feltételek figyelmen kívül hagyásán alapul. A harmadik jogalap keretében a Spanyol Királyság az eljárási szabályok megsértésére hivatkozott. A negyedik, másodlagosan előterjesztett jogalap a támogatás visszatérítésére vonatkozó felhívásra vonatkozik, és a jogbiztonság, az egyenlő bánásmód, az arányosság és a szubszidiaritás elvének a megsértésén alapul. A Spanyol Királyság az ötödik jogalap keretében másodlagosan a tájékozódáshoz való alapjog megsértésére hivatkozik.

28 A Bizottság elfogadta a 2015. október 20-i C(2015) 7193 final határozatot, a C(2014) 6846 final határozatnak a Hispasattal kapcsolatos hibái kijavítása céljából. E javítást követően a C(2014) 6846 final határozat 1. cikkének első bekezdésében a „szolgáltatások nyújtása” szövegrészt a „berendezések biztosítása” szöveg váltja fel. Továbbá a Bizottság törölte a C(2014) 6846 final 1. cikkének második bekezdését és módosította e határozat 3. cikkének (1) bekezdését. A Bizottság elvetette a műholdvevőknek a Kasztília-La Mancha autonóm közösség II. térségén a Hispasat SA jeltovábbítása céljából történő beszerelésére nyújtott jogellenes és a belső piaccal összeegyeztethetetlen, és az érintett tagállam részére e szolgáltató által visszafizetendő állami támogatás fennállásának megállapítását.

29 A Törvényszék Hivatalához 2015. december 23-án benyújtott levelében a Spanyol Királyság megjegyezte, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata 84. cikkének megfelelően a C(2014) 6846 final határozat 1. cikke első bekezdésének a C(2015) 7193 final határozattal történt módosítását követően új jogalapot terjeszt elő. A Bizottság e levéllel kapcsolatos észrevételeit 2016. január 28-án továbbította.

30 A megtámadott ítéletben ezen új jogalap elfogadását követően a Törvényszék azt mint elfogadhatatlant elutasította. A Törvényszék továbbá elutasította a megsemmisítés iránti keresetnek a Spanyol Királyság által a 2014. december 12-i keresetében felhozott öt jogalapját.

## A felek kérelmei

31 Fellebbezésében a Spanyol Királyság azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;

– helyezze hatályon kívül a C(2014) 6846 final határozatot, és

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

32 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a Spanyol Királyságot kötelezze a költségek viselésére.

## A keresetről

33 Fellebbezésének alátámasztása érdekében a Spanyol Királyság három jogalapra hivatkozik.

34 A Bíróság előtt tartott tárgyalás során a Spanyol Királyság a Bíróság eljárási szabályzatának 127. cikke alapján új jogalapot terjesztett elő.

### *A tárgyalás folyamán előterjesztett jogalap elfogadhatóságáról*

35 A tárgyalás során előterjesztett új jogalapjával a Spanyol Királyság lényegében arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot azáltal, hogy hivatalból nem állapította meg a C(2014) 6846 final határozat szóban forgó intézkedés szelektív jellegére vonatkozó indokolásának hiányát.

36 A Spanyol Királyság ezen új jogalapot a 2017. december 20-i Comunidad Autónoma de Galicia és Retegal kontra Bizottság ítéletre (C-70/16 P, EU:C:2017:1002) alapozza, és úgy véli, hogy ezen ítélet a Bíróság eljárási szabályzata 127. cikkének értelmében az eljárás során felmerült jogi elemnek minősül, és így igazolja az említett jogalapnak az eljárás során való előterjesztését.

37 A Bizottság úgy véli, hogy ezen új jogalap elfogadhatatlan.

38 Az eljárási szabályzat 127. cikkének (1) bekezdésével összhangban emlékeztetni kell arra, hogy az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve, ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel.

39 Márpedig a jelen esetben a 2017. december 20-i Comunidad Autónoma de Galicia és Retegal kontra Bizottság ítélet (C-70/16 P, EU:C:2017:1002) nem tekinthető úgy, mint az eljárás során felmerült jogi elem. Ugyanis, amint az ezen ítélet 59. és 61. pontjából kiderül, ezen ítélet csak megerősíti a Spanyol Királyság fellebbezésének benyújtása előtt kihirdetett 2016. december 21-i Bizottság kontra Hansestadt Lübeck (C-524/14 P, EU:C:2016:971) és Bizottság kontra World Duty Free Group és társai ítéletből (C-20/15 P és C-21/15 P, EU:C:2016:981) eredő, valamely támogatási intézkedés szelektivitására vonatkozó feltétel vizsgálatának indokolására vonatkozó követelményeket. Márpedig egy olyan ítélet, amely a fellebbező előtt a fellebbezése benyújtásakor ismert jogi helyzetet csak megerősíti, nem tekinthető olyan elemnek, amely lehetővé teszi, hogy új jogalapra hivatkozzanak.

40 Következésképpen a Spanyol Királyság által hivatkozott új jogalapot mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

### *Az első jogalapról*

#### *A felek érvei*

41 Első jogalapjával a Spanyol Királyság azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 48. pontja téves jogalkalmazást valósít meg, mivel e pontban a Törvényszék megállapította, hogy a C(2015) 7193 final határozat e tagállam számára nem eredményezett új kötelezettséget. Ez a megállapítás ellentétes a módosítás előtti C(2014) 6846 final határozat 1. cikkével és a megfelelő ügyintézés és a jogbiztonság elvét, valamint az EUMSZ 107. cikk értelmében vett állami támogatás fogalmát illetően téves jogalkalmazást képez.

42 Először is a Spanyol Királyság megjegyzi, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, mivel a C(2015) 7193 final határozat a C(2014) 6846 final határozatnak lényeges módosítását képezi, így a Törvényszéknek meg kellett volna állapítania, hogy a C(2015) 7193 final határozat a Spanyol Királyság számára új kötelezettséget eredményezett.

43 E tekintetben a tagállam úgy véli, hogy azon elemek, amelyekre a Törvényszék támaszkodott, nem teszi lehetővé azon következtetést, amelyre a Törvényszék jutott. Mindenekelőtt terminológiai szempontból a „digitális berendezések biztosítása” nem tartozik sem a „műsorszóró központok korszerűsítésének”, sem az „új műsorszóró központok építésének” fogalmi körébe. Ezt követően, amennyiben a C(2014) 6846 final határozat nem határozta meg a „digitális berendezések biztosítása” fogalmát, lehetetlenné válik meghatározni azon előnyt, amelyet az érintett üzemeltetők e címen kaptak volna. Végül e megállapítás e határozat (197) preambulumbekezdéséből nem vezethető le.

44 Másodszor, a Spanyol Királyság úgy véli, hogy a Törvényszék figyelmen kívül hagyta a megfelelő ügyintézés és a jogbiztonság elvét, mivel arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó módosítás e tagállam számára nem eredményez új kötelezettséget. A Törvényszéknek azt kellett volna megállapítania, hogy a C(2015) 7193 final határozat elfogadását megelőzően a Bizottságnak tiszteletben kellett tartania az említett tagállamnak az észrevételek előterjesztésére vonatkozó jogát, mivel a Bizottság módosította a szóban forgó intézkedés ismertetését, és a visszatérítendő összeg 11,3 millióról 43,8 millió euróra emelkedett. Továbbá a megtámadott ítélet 45. pontjában felidézett alaki párhuzamosság szabályával ellentétben a Bizottság nem ugyanazon alaki szabályok alapján fogadta el a C(2015) 7193 final határozatot, amelyek alapján a C(2014) 6846 final határozatot fogadta el.

45 Harmadszor, a Spanyol Királyság előadja, hogy az említett módosítás súlyosan megsértette az EUMSZ 107. cikk értelmében vett „állami támogatásnak” minősülő, szóban forgó intézkedés lényegét.

46 A Bizottság úgy véli, hogy e jogalap hatástalan, mivel nem eredményezheti a megtámadott ítélet megsemmisítését. E jogalap legfeljebb a C(2015) 7193 final határozat megsemmisítését eredményezheti, ami nem érintené a C(2014) 6846 final határozat eredeti változatát.

*A Bíróság álláspontja*

47 A Bíróság eljárási szabályzata 170. cikkének (1) bekezdése szerint a Törvényszék előtti jogvita tárgyát a fellebbezésben nem lehet megváltoztatni.

48 A Törvényszék előtt indított megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságára vonatkozó kérdést illetően a Bíróságnak hivatalból kell megállapítania az elfogadhatóságot (lásd analógia útján: 2007. november 29-i Stadtwerke Schwäbisch Hall és társai kontra Bizottság ítélet, C-176/06 P, nem tették közzé, EU:C:2007:730, 18. pont). A feleket egyébiránt felhívták, hogy tegyék meg észrevételeiket ezen, a Bíróság által hivatalból feltett kérdésre.

49 A Bíróság már megállapította, hogy a Bíróság eljárási szabályzata 170. cikke (1) bekezdésének betartására vonatkozó vizsgálathoz mérlegelni kell az első fokon előterjesztett kérelmek és a Törvényszék előtti jogvita tárgya fogalmainak terjedelmét (lásd ebben az értelemben: 2017. november 14-i British Airways kontra Bizottság ítélet, C-122/16 P, EU:C:2017:861, 54. pont).

50 Ugyanis, amennyiben a Törvényszék előtti eljárást megindító keresetlevelében a Spanyol Királyság a C(2014) 6846 final határozat megsemmisítését kérte, és a C(2015) 7193 final határozatot e kérelmet követően fogadták el, meg kell állapítani, hogy e tagállam a keresetlevélnek a kiigazítása útján a C(2015) 7193 final határozat megsemmisítését is el kívánta-e érni.

51 A megtámadott ítélet 36. pontjában a Törvényszék megjegyzi, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata 84. pontja alapján előterjesztett új jogalapban a Spanyol Királyság a C(2014) 6846 final határozatnak magát a C(2015) 7193 final határozat általi módosítását támadta meg. A Bíróság előtti tárgyaláson a Spanyol Királyság kifejtette, hogy az új jogalapjának a Törvényszékhez történő benyújtásával e tagállam a C(2014) 6846 final határozat megsemmisítése iránti kereseti kérelmeit kívánta kiigazítani e kereset tárgyának a C(2015) 7193 final határozattal módosított e határozat megsemmisítésére történő kiterjesztése céljából.

52 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a felek kereseti kérelmei főszabály szerint nem módosíthatók. A Törvényszék eljárási szabályzatának a keresetlevél kiigazításáról szóló 86. cikke a módosíthatatlanság elve alóli kivételekre vonatkozóan fennálló ítélkezési gyakorlat kodifikációjának minősül (2017. november 9-i HX kontra Tanács ítélet, C-423/16 P, EU:C:2017:848, 18. pont, valamint azt ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

53 E 86. cikk előírja, hogy ha a megsemmisíteni kért jogi aktus helyébe azonos tárgyú másik jogi aktus lép, vagy azt módosítja, a felperes az eljárás szóbeli szakaszának befejezését, illetve a Törvényszék azon határozatát megelőzően, hogy az eljárás szóbeli szakaszának mellőzésével határozzon, ezen új körülmény figyelembevétele érdekében kiigazíthatja a keresetlevelet.

54 A kereset módosíthatatlanságának elve alóli kivételként az említett 86. cikket következtetésképpen szigorúan kell értelmezni.

55 A jelen esetben a megtámadott ítélet 33. pontjából kitűnik, hogy a C(2015) 7193 final határozat elfogadását követően a Spanyol Királyság a Törvényszék eljárási szabályzata 84. cikkének (1) bekezdése címén új jogalapot terjesztett elő. Ugyanakkor nem vitatott, hogy e tagállam nem kérte a keresetének az e szabályzat 86. cikke alapján történő kiigazítását.

56 Amint azt a főtanácsnok az indítványának a 42. pontjában hangsúlyozta, míg az említett szabályzat 84. cikke a felperes számára kizárólag új jogalapok benyújtását teszi lehetővé, a 86. cikk ezzel ellentétben lehetővé teszi a kereset tárgyának módosítását, vagyis kereseti kérelmeinek újrafogalmazását, ha – mint a jelen ügyben is – a megsemmisíteni kért jogi aktus helyébe azonos tárgyú másik jogi aktus lép, vagy azt módosítja.

57 E körülmények között annak elismerése, hogy a Spanyol Királyság a keresetét a Törvényszék eljárási szabályzata 86. cikke értelmében az e szabályzat 84. cikke alapján előterjesztett jogalappal kiigazította, megfosztaná e rendelkezések közül az elsőt annak lényegétől.

58 Ezt a következtetést nem vonhatja kétségbe a Spanyol Királyság által a tárgyalás során megfogalmazott azon érv, amely szerint ezen új jogalap mindenképpen tiszteletben tartja a Törvényszék eljárási szabályzatának 86. cikkében foglalt, a keresetlevél kiigazítására vonatkozó alaki követelményeket.

59 Ugyanis, amint azt a főtanácsnok az indítványának 46. pontjában megjegyezte, a keresetlevél kiigazítása a felperes részéről megköveteli, hogy egyértelműen és kellően világosan és pontosan rögzítse az eljárás tárgyát, valamint a felperes kereseti kérelmeit annak érdekében, hogy a Törvényszék ne terjeszkedjen túl a kérelmen. E tekintetben a kiigazítási beadványnak a Törvényszék eljárási szabályzata 86. cikke (4) bekezdése a) pontjának megfelelően tartalmaznia kell többek között a kiigazított kereseti kérelmeket.

60 Márpedig a Spanyol Királyság által a Törvényszék előtt felhozott azon új jogalap, amely kifejezetten a Törvényszék eljárási szabályzata 84. cikkén, és nem pedig e szabályzat 86. cikkén alapul, nyilvánvalóan nem felel meg a jelen ítélet előző pontjában foglalt követelményeknek. Ugyanis, amint azt a főtanácsnok az indítványának 52. pontjában megjegyezte, az e jogalapot előterjesztő 2015. december 23-i levelében a Spanyol Királyság kifejezetten fenntartotta eredeti kérelmeit, vagyis a C(2014) 6846 final határozat megsemmisítését.

61 A fentiekből az következik, hogy a Törvényszék először is tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 36. pontjában úgy ítélte meg, hogy Spanyol Királyság az új jogalapjának a Törvényszék eljárási szabályzatának 84. cikke alapján történő előterjesztésével a C(2015) 7193 final határozat megsemmisítését kérte. A Törvényszék ez alapján a megtámadott ítélet 37. pontjában tévesen következtet az ezen új jogalap elfogadhatóságára.

62 Mindenesetre a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a Törvényszék által elkövetett téves jogalkalmazás nem vonja maga után a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését, ha a rendelkező rész a többi jogi indok alapján megalapozottnak bizonyul (2017. szeptember 21-i Easy Sanitary Solutions és EUIPO kontra Group Nivelles ítélet, C-361/15 P és C-405/15 P, EU:C:2017:720, 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

63 A jelen esetben, amennyiben a Spanyol Királyság a keresetét a Törvényszék eljárási szabályzata 84. cikke alapján nem tudta kiigazítani, a Törvényszék előtt hivatkozott, a C(2015) 7193 final határozatra vonatkozó új jogalapot a Törvényszéknek el kellett volna utasítania mint elfogadhatatlant, mivel ezen új jogalapra nem az érvényesen kiigazított kereseti kérelmek alátámasztása érdekében hivatkoztak. Ebből következik, hogy a megtámadott ítélet rendelkező része a többi jogi indok alapján megalapozottnak bizonyul.

64 Másodszor, mivel a Spanyol Királyság a Törvényszék előtt megfogalmazott megsemmisítés iránti kereseti kérelmeit nem igazította ki annak érdekében, hogy azokat a C(2015) 7193 final határozatra is kiterjessze, a fellebbezés első jogalapja, amely lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék nem semmisítette meg e határozatot, a Bíróság eljárási szabályzata 170. cikke (1) bekezdésének megsértésével kiterjeszti a Törvényszék előtti jogvita tárgyát.

65 Ennélfogva a fellebbezés első jogalapját mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

### *A második jogalapról*

66 A második fellebbezési jogalap két részre oszlik.

#### *Az első részről*

##### *– A felek érvei*

67 A második jogalap első részében a Spanyol Királyság arra hivatkozik, hogy a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 89–107. pontjában foglalt elemzése téves annyiban, amennyiben megállapította, hogy a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletből (C-280/00, EU:C:2003:415) eredő első feltétel (a továbbiakban: első Altmark-feltétel) nem teljesül.

68 Először is, a Spanyol Királyság úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a spanyol jogszabályok nem határozzák meg világosan a szóban forgó általános gazdasági érdekű szolgáltatást (ágész). E tekintetben a Törvényszék a jogi hátteret elemezte, de értékelése nyilvánvalóan téves, mivel a 2003. november 3-i Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones (a távközlésről szóló 32/2003. sz. általános törvény; a BOE 2003. november 4-i 264. száma, 38890. o.; a továbbiakban: 32/2003 törvény) a rádiós és televíziós műsorszolgáltató hálózatok üzemeltetését kifejezetten „általános érdekű szolgáltatásnak” minősíti.

69 Mindenekelőtt a megtámadott ítélet 102. pontjában foglalt azon megállapítás téves, amely szerint a szóban forgó szolgáltatás ágészként való meghatározása nem kellően világos, mivel e meghatározás a távközlési ágazat valamennyi, nem pedig csak az egyes szereplőire vonatkozik. E megállapítás ellentétes a Törvényszék ítélkezési gyakorlatával, amely elismeri annak lehetőségét, hogy valamely ágazat valamennyi szereplőjét ilyen szolgáltatással bízzanak meg. Ezt követően a Törvényszék nem vette figyelembe az összes olyan aktust, amelyekkel a spanyol hatóságok az érintett gazdasági szereplőket közszolgáltatási kötelezettségekkel bíztak meg, különösen a 347/2008 rendeletet és a Kasztília-La Mancha autonóm közösségen belüli közszolgáltatási kötelezettségeket meghatározó partnerségi megállapodásokat. Végül, a Törvényszék a megtámadott ítélet 102. pontjában tévesen állapította meg, hogy bizonyos vállalkozásokat az ágész kezelésének feladatával egy külön aktusban kellett volna

megbízni, amennyiben e vállalkozások kijelölésére utólag is sor kerülhet. Továbbá ellentmondás áll fenn a megtámadott ítélet 104. pontja – amelyben a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy valamely különleges platform ágészként való meghatározása nyilvánvaló értékelési hiba – és ezen ítélet 105. pontja között, mivel a Törvényszék elfogadta a szóban forgó szolgáltatás ágészként való egyértelmű meghatározásának hiányára vonatkozó bizottsági értékelést.

70 Másodszor, a megtámadott ítélet 98. pontjában a Törvényszék formálisan értelmezte a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletet (C-280/00, EU:C:2003:415) azáltal, hogy szükségesnek tartotta egy olyan hivatalos aktus fennállásának vizsgálatát, amely a közszolgáltatás fennállását kifejezetten meghatározza, és amely tartalmazza a közszolgáltatási kötelezettségek jellegét és időtartamát, valamint az e kötelezettség által érintett vállalkozásokat és területet. Ebből következik ezen ítélet téves értelmezése, amely kizárólag azt követeli meg, hogy a közszolgáltatási kötelezettség a nemzeti jogból „világosan következzen”. Továbbá a Törvényszék által elfogadott formalista megközelítés elferdíti a tagállamoknak az ágész meghatározására biztosított mérlegelési mozgásterét.

71 A Spanyol Királyság hangsúlyozza, hogy mindenesetre az érintett tagállam feladata, hogy a számára biztosított mérlegelési mozgástér keretében meghatározza az ágész nyújtásának módjait. Az ágész meghatározása így egy vagy több külön és egymást követő szerződés alapján meghatározható.

72 Harmadszor, a Törvényszék nem vizsgálta meg az ügy valamennyi releváns elemét és nem indokolta meg megfelelően a megtámadott ítéletet. A Törvényszék a szóban forgó intézkedés vizsgálatának keretében figyelmen kívül hagyta, hogy maga a Bizottság úgy állapította meg, hogy a kasztília-la manchai Consejería de industria, energía y medio ambiente (az ipari, energiaügyi és környezetvédelmi ügyekkel foglalkozó tanács) által megkötött megállapodások – amint az a bizottsági határozat (39) preambulumbekezdéséből kitűnik – ezen intézkedés szerves részét képezik. Az adott ügy valamennyi releváns elemének alapos és pártatlan vizsgálata megkövetelte volna, hogy a Bizottság e megállapodásokat is értékelje. Következésképpen a megtámadott ítélet 100. pontjában szereplő megállapítás téves jogalkalmazásnak minősül. Továbbá, noha a Törvényszék a megtámadott ítélet 106. pontjában úgy ítélte meg, hogy a piac hiányossága nem elegendő az ágész fennállásának megállapításához, a Spanyol Királyság szerint a Törvényszék nem mentesül az ágész fennállására vonatkozó kérdés részletes vizsgálati kötelezettsége alól.

73 A Bizottság úgy véli, hogy a második jogalap első része elfogadhatatlan és hatástalan.

*– A Bíróság álláspontja*

74 Második jogalapjának első részében a Spanyol Királyság lényegében azt állítja, hogy a Törvényszék által az első Altmark-feltételre vonatkozóan lefolytatott vizsgálat több jogi hibát tartalmaz.

75 Először is, a nemzeti jog mérlegelése során a Törvényszék által elkövetett állítólagos hibát illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amint a Törvényszék megállapította vagy értékelte a tényállást, kizárólag a Bíróság rendelkezik hatáskörrel az EUMSZ 256. cikk értelmében a tények jogi minősítésének és az abból a Törvényszék által levont jogkövetkezményeknek a felülvizsgálatára. A tények értékelése tehát, a Törvényszék előtt bemutatott bizonyítékok elferdítésének esetét kivéve, nem minősül a Bíróság felülvizsgálatának hatálya alá tartozó jogkérdésnek. Így a Törvényszék által a nemzeti jog tekintetében tett megállapítások fellebbezés keretében történő vizsgálata során a Bíróság hatásköre csak annak vizsgálatára terjed ki, hogy e jogot a Törvényszék elferdítette-e. E tekintetben az ilyen elferdítésnek nyilvánvalóan ki kell tűnnie az ügy irataiból, anélkül hogy szükséges lenne a tényállás és a bizonyítékok újbóli értékelése (2018. április 26-i Cellnex Telecom és Telecom Castilla-La Mancha kontra Bizottság ítélet, C-91/17 P és C-92/17 P, nem tették közzé, EU:C:2018:284, 67–69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

76 Elsősorban a 32/2003. sz. törvény értékelését illetően a Törvényszék a megtámadott ítélet 102. pontjában rámutatott arra, hogy az e törvényben foglalt, általános érdekű szolgáltatásnak minősítés minden távközlési szolgáltatásra vonatkozik, ideértve a rádiós és televíziós műsorszolgáltatási hálózatokat is. A Törvényszék kimondta, hogy önmagában az, hogy valamely szolgáltatást a nemzeti jog általános érdekűnek minősít, nem jelenti azt, hogy minden olyan gazdasági szereplőt, aki e szolgáltatást végzi, a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) értelmében egyértelműen meghatározott közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésével bíztak meg. Ezenkívül megállapította egyrészt azt, hogy a 32/2003. sz. törvényből nem következik az, hogy Spanyolországban minden távközlési szolgáltatásnak ezen ítélet értelmében vett ágészjellege van, másrészt pedig azt, hogy e törvény kifejezetten úgy rendelkezik, hogy az említett törvény értelmében vett általános érdekű szolgáltatásokat a szabad verseny rendszerének keretében kell nyújtani.

77 Meg kell állapítani egyrészt, hogy a Spanyol Királyság nem nyújtott be olyan bizonyítékot, amelyből nyilvánvalóan kitűnne, hogy a Törvényszék ily módon elferdítette volna a 32/2003. sz. törvény tartalmát. Másrészt, amennyiben e tagállam a Törvényszék által e törvény általános jellegéből levont következtetést vitatja, azaz hogy az említett törvény alapján nem állapítható meg, hogy a földfelszíni hálózatot üzemeltető gazdasági szereplőket az első Altmark-feltételnek megfelelően egyértelműen meghatározott közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésével bízták meg, rá kell mutatni arra, hogy az említett törvénynek a jelen ítélet 76. pontjában felidézett nem egyértelmű elemeire tekintettel e következtetést egyáltalán nem jellemzi téves jogalkalmazás (lásd ebben az értelemben: 2018. április 26-i Cellnex Telecom és Telecom Castilla-La Mancha kontra Bizottság ítélet, C-91/17 P és C-92/17 P, nem tették közzé, EU:C:2018:284, 71. és 72. pont).

78 Másodsorban, az arra alapított érvnek, hogy a Törvényszék elferdítette a nemzeti jogot és nem vette figyelembe a 347/2008 rendeletet és a jelen ítélet 72. pontjában szereplő megállapodásokat, nem lehet helyt adni.

79 Ugyanis először is, noha a Spanyol Királyság a fellebbezésében e rendelet tartalmára és e megállapodásokra vonatkozó rendkívül általános összefoglalót nyújt be, nem fejti ki azonban, hogy a nemzeti jog elferdítése konkrétan miben nyilvánult meg. Másrészt ezen összefoglaló nem fejezi ki nyilvánvalóan, hogy a Törvényszék elferdítette a 32/2003. sz. törvény rendelkezéseit.

80 Ezt követően, amennyiben a Spanyol Királyság érvét úgy kell érteni, mint amely azt kifogásolja, hogy a Törvényszék nem jelölte meg azon indokokat, amelyek miatt nem hivatkozott a jelen ítélet 78. pontjában szereplő nemzeti jogi elemekre, emlékeztetni kell arra, hogy kizárólag a Törvényszék rendelkezik hatáskörrel a hozzá benyújtott bizonyítékok értékelésére. A Törvényszék – amellett, hogy köteles tiszteletben tartani a bizonyítási teherre és bizonyításfelvételre vonatkozó általános elveket és eljárási szabályokat, valamint nem ferdítheti el a bizonyítékokat – nem köteles kifejezetten indokolni az előtte bemutatott minden egyes bizonyíték bizonyító erejére vonatkozó értékelését, különösen, ha azokat érdekteleneknek vagy a jogvita eldöntése szempontjából irrelevánsaknak tartja (2018. április 26-i Cellnex Telecom és Telecom Castilla-La Mancha kontra Bizottság ítélet, C-91/17 P és C-92/17 P, nem tették közzé, EU:C:2018:284, 76. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

81 Márpedig a Spanyol Királyság egyáltalán nem állítja azt, hogy a Törvényszék a jelen ítélet 78. pontjában foglalt elemekre vonatkozóan figyelmen kívül hagyta a bizonyítási teherre és bizonyításfelvételre vonatkozó általános elvek és eljárási szabályok tiszteletben tartásának kötelezettségét.

82 Végül a Spanyol Királyság azon érvét, amely azon alapul, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 100. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, szintén el kell utasítani.

83 Ugyanis egyrészt az a tény, hogy a jelen esetben az érintett piacon hiányosság áll fenn, a Spanyol Királyság állításával ellentétben nem egy olyan körülmény, amely alkalmas arra, hogy a jelen ítélet 80. pontjában említett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően befolyásolja a Törvényszéknek a számára benyújtott bizonyítékok relevanciájának értékelésére vonatkozó mozgásterét.

84 Másfelől, egy ilyen hiányosság fennállása nem releváns annak eldöntésénél, hogy közjogi aktussal ténylegesen megbízták-e az érintett vállalkozásokat közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésével, és hogy e kötelezettségeket ezen aktusban világosan meghatározták-e (lásd ebben az értelemben: 2017. december 20-i Comunidad Autónoma del País Vasco és társai kontra Bizottság, C-66/16 P–C-69/16 P, EU:C:2017:999, 75. pont).

85 Másodszor, meg kell jegyezni, hogy a Spanyol Királyság azon érve, amely azon alapul, hogy a megtámadott ítélet 98. pontjában a Törvényszék tévesen értelmezte a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletet (C-280/00, EU:C:2003:415), nem megalapozott.

86 Ugyanis a Bíróság már kimondta, hogy az első Altmark-feltétel nem csak annak eldöntését követeli meg, hogy a kedvezményezett vállalkozásra bízták-e a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítését, hanem hogy a nemzeti jogban egyértelműen meghatározták-e ezeket a kötelezettségeket is. E feltétel az átláthatóság és a jogbiztonság célját követi, amely megköveteli bizonyos, arra vonatkozó minimális kritériumok együttes teljesülését, hogy legyen egy vagy több olyan hatósági jogi aktus, amely kellő pontossággal meghatározza legalább a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésével megbízott vállalkozásokra háruló e kötelezettségek jellegét, időtartamát és terjedelmét. Ezen objektív kritériumok egyértelmű meghatározása hiányában nem lehet ellenőrizni azt, hogy valamely sajátos tevékenység az ágész fogalma alá tartozhat-e (2018. április 26-i Cellnex Telecom és Telecom Castilla-La Mancha kontra Bizottság ítélet, C-91/17 P és C-92/17 P, nem tették közzé, EU:C:2018:284, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

87 Márpedig ebből következik, hogy a Spanyol Királyság nem kifogásolhatja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 98. pontjában egy formalista megközelítést fogadott el azáltal, hogy megköveteli a szóban forgó gazdasági szereplőket ágészfeladattal megbízó hatósági aktus és az e feladat egyetemes és kötelező jellegének meglétét, valamint a közszolgáltatási kötelezettségek jellegének, időtartamának és terjedelmének, illetve az e kötelezettségek által érintett vállalkozások és terület meghatározását.

88 Harmadszor, ami a Spanyol Királyság azon érvét illeti, amely azon alapul, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 102. pontjában tévesen alkalmazta a jogot azáltal, hogy figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a közszolgáltatási feladatra vonatkozó megbízás meghatározható több elkülönült aktusban, e pont téves értelmezésén alapul. Ugyanis az említett pontból semmiképp nem következik, hogy a Törvényszék e lehetőséget kizárta.

89 Hasonlóképpen, a Spanyol Királyság tévesen értelmezi a megtámadott ítélet 104. pontját, mivel a Törvényszék e pontban csak megállapítja, hogy a vitatott határozat (183) preambulumbekezdését e tagállam nem vitatta annyiban, amennyiben a spanyol hatóságok nyilvánvaló hibát követtek el, amikor egy meghatározott platformot választottak ki. Ennélfogva a Spanyol Királyság azon érve, amely a megtámadott ítélet 104. és 105. pontja közötti állítólagos ellentmondáson alapul, nem megalapozott.

90 Következésképpen a második jogalap első részét mint megalapozatlant el kell utasítani.

*A második részről*

*– A felek érvei*

91 A fellebbezés második jogalapjának második része a megtámadott ítélet 108–113. pontjában foglalt, a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletből (C-280/00, EU:C:2003:415) eredő negyedik feltétel (a továbbiakban: negyedik Altmark-feltétel) elemzésére vonatkozik. A Spanyol Királyság arra hivatkozik, hogy a megtámadott ítélet 110. pontja téves jogalkalmazást valósít meg, mivel a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a műholdas technológiával való összehasonlítás nem volt elegendő annak bizonyításához, hogy a szóban forgó közvállalkozás volt a leghatékonyabb.

92 A Törvényszék – amint azt a Bíróság ítélkezési gyakorlata megkövetelné – elmulasztotta ellenőrizni, hogy a Bizottság alaposan és pártatlanul megvizsgálta-e a közigazgatási eljárás valamennyi releváns elemét annak érdekében, hogy következtetését a negyedik Altmark-feltétel be nem tartására vonatkozóan alátámassza. Közelebbről a Spanyol Királyság kifejti, hogy a Törvényszék előtt úgy érvelt, hogy a Bizottság által a DTT lefedettségének a Kasztília-La Mancha autonóm közösségen belüli bővítésére vonatkozó technológiai lehetőségek 2008. szeptember 9-i összehasonlító társadalmi-gazdasági tanulmányából (a továbbiakban: 2008. évi összehasonlító tanulmány) levont következtetések tévesek, mivel e tagállam szerint e tanulmány azt állapította meg, hogy észszerűnek tűnik a DTT szolgáltatás ezen autonóm közösségen belüli bővítését a földfelszíni technológiával megvalósítani. Továbbá e tagállam kifejti, hogy a szóban forgó közszolgáltatás meghatározása tekintetében mérlegelési mozgásterének helyes felülvizsgálata annak ellenőrzésén alapul, hogy a nyertes ajánlattevőket nem közbeszerzési eljárás keretében választották-e, és hogy a kártérítés mértéke megfelelő-e.

93 Végül, a Spanyol Királyság szerint ellentmondás van a megtámadott ítélet és a 2015. november 26-i Abertis Telecom és Retevisión I kontra Bizottság ítélet (T-541/13, nem tették közzé, EU:T:2015:898), valamint a Comunidad Autónoma de Cataluña és CTTI kontra Bizottság ítélet (T-465/13, nem tették közzé, EU:T:2015:900) között, amelyekben a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem igazolta jogilag megkövetelt módon a negyedik Altmark-feltétel be nem tartását. Ebből a megfelelő igazságszolgáltatás elvének a Törvényszék általi megsértése következik.

94 A Bizottság jelzi, hogy amennyiben a fellebbezés második jogalapjának az első részét a Bíróságnak el kell utasítania, akkor annak a második része mindenképpen hatástalanná válik, mivel a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletből (C-280/00, EU:C:2003:415) eredő feltételek kumulatívak.

*– A Bíróság álláspontja*

95 Mivel a második jogalap jelen része a Törvényszék által a negyedik Altmark-feltétel vizsgálatát illetően elkövetett állítólagos hibára vonatkozik, meg kell állapítani, hogy a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletből (C-280/00, EU:C:2003:415) eredő feltételek együttes jellegére tekintettel az, ha téves a Törvényszék azon mérlegelése, amely szerint e feltételek valamelyike nem teljesül, nem eredményezheti a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését, ha az ítélet e feltételek közül valamely másiknak a mérlegelését illetően mentes a téves jogalkalmazástól (2017. december 20-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-81/16 P, EU:C:2017:1003, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

96 Márpedig a fellebbezés második jogalapja első részének a vizsgálatából kitűnik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor elutasította a Spanyol Királyság által a vitatott határozat azon preambulumbekezdései vitatása érdekében előterjesztett érveket, amelyek értelmében a Bizottság megállapította, hogy az első Altmark-feltétel nem teljesült.

97 E körülmények között a második jogalap második részét mint hatástalant el kell utasítani.

### *A harmadik jogalapról*

*A felek érvei*

98 Harmadik jogalapjában a Spanyol Királyság előadja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot azáltal, hogy a megtámadott ítélet 139. pontjában megállapította, hogy a szóban forgó intézkedés nem egyeztethető össze a belső piaccal azon az alapon, hogy nem tartotta tiszteletben a technológiai semlegesség elvét. A Törvényszék tévesen jutott erre a következtetésre, tekintettel arra, hogy a 2008. évi összehasonlító tanulmány összehasonlítja a műholdas platform és a földfelszíni platform költségeit.

99 Amint az a megtámadott ítélet 132–138. pontjából kitűnik, a Bizottság úgy vélte, hogy e tanulmány nem bizonyítja e két platform közötti jelentős költségkülönbözetet, és hogy az említett tanulmány eredményei nem megbízhatóak. A Bizottságnak a technológiai semlegesség elvének be nem tartására vonatkozó értékelését megerősítve a Törvényszék nem a 2005. február 15-i Bizottság kontra Tetra Laval ítéletből (C-12/03 P, EU:C:2005:87, 39. pont) eredő ítélkezési gyakorlattal összhangban gyakorolta a bírósági felülvizsgálati jogkörét. Közelebbről a Spanyol Királyság lényegében azt állítja, hogy a 2008. évi tanulmány azon „hiányosságai”, amelyeket a Törvényszék a megtámadott ítélet 143.,145 és 148. pontjában azonosított, valójában a Bizottság azon téves módszertani feltételezéseiből származnak, amelyeket a Törvényszék nem ellenőrzött. E tagállam ebből arra következtet, hogy az e tanulmány által alkalmazott megközelítés helyes, és az alapvető jelentőséggel bír azon indokok megértése céljából, amelyek alapján a műholdas platform költségesebb, mint a földfelszíni, többek között a már meglévő földfelszíni infrastruktúra jelenléte miatt.

100 A Bizottság úgy véli, hogy a fellebbezés harmadik jogalapjának alátámasztására felhozott érvek elfogadhatatlanok vagy hatástalanok, és mindenképpen megalapozatlanok.

*A Bíróság álláspontja*

101 Harmadik jogalapjában a Spanyol Királyság előadja, hogy a Törvényszék nem megfelelően gyakorolta a bírósági felülvizsgálati jogkörét azáltal, hogy a megtámadott ítélet 139. pontjában úgy ítélte meg, hogy e tagállam a 2008. évi összehasonlító tanulmányon alapuló érvelése nem bizonyítja, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a szóban forgó intézkedés összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

102 Meg kell állapítani, hogy az e jogalap alátámasztására megfogalmazott érvekkel a Spanyol Királyság valójában úgy véli, hogy a Törvényszék nem kellőképpen vette figyelembe a 2008. évi összehasonlító tanulmányt, amivel a bizonyítékok Törvényszék által elvégzett értékelését is vitatja.

103 Márpedig, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlat szerint a tények és bizonyítékok értékelése – az elferdítésük esetét kivéve – nem minősül jogkérdésnek, amelyet mint ilyet fellebbezés keretében a Bíróságnak felül kellene vizsgálnia (2017. december 20-i Comunidad Autónoma de Galicia és Retegal kontra Bizottság ítélet, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

104 Mindenesetre a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság által az állami támogatások területén lefolytatott összetett gazdasági értékelések felett az uniós bíróságok által gyakorolt felülvizsgálat keretében az uniós bíróság nem helyettesítheti a Bizottság gazdasági értékelését a sajátjával. Mindazonáltal az uniós bíróságnak különösen nem csupán a hivatkozott bizonyítékok tárgyi valószerűségét, megbízhatóságát és koherenciáját kell vizsgálnia, hanem azt is ellenőriznie kell, hogy e bizonyítékok tartalmazzák-e az adott összetett helyzet értékeléséhez figyelembe veendő összes adatot,

valamint hogy alátámasztják-e a belőlük levont következtetéseket (2017. december 20-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-81/16 P, EU:C:2017:1003, 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

105 Márpedig, noha a Spanyol Királyság úgy véli, hogy a Törvényszék ezen ítélkezési gyakorlatnak megfelelően nem vizsgálta felül a Bizottságnak a 2008. évi összehasonlító tanulmányra vonatkozó értékelését, meg kell állapítani, hogy azáltal, hogy csupán azt állította, hogy a 2008. évi összehasonlító tanulmány hiányosságai megfelelnek a spanyol hatóságok módszertani választásának, e tagállam nem terjesztett elő semmilyen konkrét bizonyítékot állítása alátámasztására.

106 Ennélfogva a fellebbezés harmadik jogalapját mint elfogadhatatlant és mindenesetre mint megalapozatlant el kell utasítani.

107 Mivel a Spanyol Királyság által a fellebbezése alátámasztása érdekében hivatkozott jogalapok egyikének sem lehet helyt adni, a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

## A költségekről

108 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, akként rendelkezik, hogy a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

109 A Spanyol Királyságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság fellebbezésének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

**1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**

**2) A Bíróság a Spanyol Királyságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások

i — A jelen szöveg kulcskifejezéseket tartalmazó részében, valamint 39., 58., és 59. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.